Wat zijn de barrières en facilitators voor de apotheker in verband met het uitvoeren van een medicatienazicht

Haio: LAMMENS Pieter , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: Anderson Pieter , Langsweirdt Dirk , VAN DE PUTTE Anja , VAN PUYVELDE Katrien

Context: We worden geconfronteerd met een vergrijzende bevolking, waardoor multimorbiditeit en polyfarmacie toenemen. Polyfarmacie brengt een risico op medicatie gerelateerde problemen met zich mee, wat een bedreiging kan vormen voor de gezondheid van patiënten. Het is dus noodzakelijk dat polyfarmacie kritisch wordt bekeken. Op heden ontbreekt vaak een centrale figuur binnen het zorgteam die hiervoor de leiding op zich neemt. De rol van de apotheker is aan het veranderen, met meer focus op patiënt gerichte zorg. In dit verband kunnen ze een meerwaarde betekenen door het uitvoeren van medicatienazicht.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de barrières en facilitators voor de apotheker in verband met het uitvoeren van een medicatienazicht?

Methode: Voor het uitvoeren van deze systematische synthese van kwalitatieve data werd gebruik gemaakt van de ENTREQ statement. Aan de hand van een uitgebreide zoekopdracht en na een systematisch selectieproces werden 34 studies bekomen. Deze studies werden beoordeeld op hun kwaliteit aan de hand van de COREQ checklist. Het analyseren en coderen van de data werd uitgevoerd met behulp van de software NVIVO.

Resultaten: Uit de literatuur werden veertien categorieën geïdentificeerd, welke werden ingedeeld in drie grote thema’s. Een eerste thema gaat over factoren gerelateerd aan de apotheker zelf. Hierin wordt gekeken naar hun kennis en hoe hun professionele rol bekeken wordt. Een tweede thema bespreekt de middelen die de apotheker nodig heeft om een medicatienazicht uit te voeren. Het gaat hierbij over de toegang tot medische informatie, de tijdsinvestering, de vergoeding voor het werk, de informaticasystemen die worden gebruikt en de fysieke ruimte waar een medicatienazicht kan uitgevoerd worden. Een derde thema belicht de samenwerking in het proces van medicatienazicht. Factoren die hierin een invloed kunnen hebben zijn de relatie tussen zorgverleners, de relatie tussen de apotheker en de patiënt, de verdeling van verantwoordelijkheid in het proces, de afspraken tussen zorgverleners, de praktische coördinatie van samenwerking, de acceptatie van en feedback op adviezen en de transitie tussen verschillende niveaus in de zorg. Discussie Een groot aantal factoren heeft een invloed op de mogelijkheid van apothekers om medicatienazicht uit te voeren. Deze factoren kunnen als aangrijpingspunt dienen voor interventies en zo barrières ombuigen tot facilitators. Verschillende mogelijkheden zoals publiciteitscampagnes, de huisapotheker, het medisch farmaceutisch overleg, verwijzingen naar de apotheker vanuit het ziekenhuis of de huisarts en integratie van de apotheker in de huisartsenpraktijk dienen verder onderzocht te worden.

Conclusie: Medicatienazicht is een goede manier om polyfarmacie kritisch te evalueren. De apotheker kan een belangrijke rol spelen in het uitvoeren van dit nazicht. Er zijn echter een groot aantal factoren die de mogelijkheid van de apotheker hierin beïnvloeden.